

Wat is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)?

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is een wet in het kader van zorg en ondersteuning. De wet die sinds 2007 bestaat, wordt uitgevoerd door gemeenten in Nederland en heeft als doel om burgers zo goed mogelijk in staat te stellen om deel te nemen aan de samenleving.

De Wmo is vooral bedoeld voor burgers die daarin problemen ondervinden, zoals ouderen en mensen met een beperking. Gemeenten zijn volgens de Wmo verplicht om deze groepen te compenseren door het aanbieden van voorzieningen en ondersteuning, bijvoorbeeld huishoudelijke hulp of een aanpassing aan de woning.

Per 1 januari 2015 is de Wmo gewijzigd. Daarover lees je in dit artikel meer. Gemeenten bepalen zelf hoe de uitvoering van de Wmo wordt geregeld. Dat houdt in dat de Wmo per gemeente iets kan verschillen. De kosten die worden gemaakt voor de uitvoering van de Wmo worden gefinancierd uit belastinggeld.

Taken gemeente

Voor de uitvoering van de Wmo hebben gemeenten een aantal taken waarop zij zich moeten richten:

- Leefbaarheid en sociale samenhang bevorderen
- Mantelzorgers en vrijwilligers ondersteunen
- Het bevorderen van mensen met een beperking of psychisch probleem om deel te nemen aan de samenleving
- Maatschappelijke opvang aanbieden
- Openbare geestelijke gezondheidszorg bevorderen
- Informatie, advies en cliëntondersteuning geven
- Verslavingsbeleid bevorderen
- Jeugdigen met problemen preventief ondersteunen

De Wmo vormt samen met de Wet langdurige zorg (Wlz), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de [Jeugdwet](#) het Nederlandse stelsel van zorg en welzijn.

Wijzigingen Wmo

Per 1 januari 2015 is de langdurige zorg hervormd, omdat verschillende taken vanuit de AWBZ zijn overgeheveld naar de zorgverzekeraars, gemeenten en naar de overheid via de nieuwe Wet langdurige zorg (Wlz). Er is inmiddels ook een nieuwe Wet voor de maatschappelijke ondersteuning (de Wmo 2015).

De voormalige AWBZ-taken met betrekking tot huishoudelijke hulp en ondersteuning zijn overgeheveld naar deze nieuwe Wmo. Gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de ondersteuning bij mensen thuis. Het doel hiervan is om hen zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen (zelfredzaamheid) en te laten deelnemen aan de maatschappij (participatie). Ook moeten gemeenten het ontmoeten van andere mensen blijven bevorderen. Veel andere taken, zoals persoonlijke verzorging en verpleging vallen per 1 januari 2015 onder de [zorgverzekering](#).

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om te onderzoeken wat de situatie is van mensen die zich melden voor een Wmo ondersteuning. Bij dat onderzoek kijkt de gemeente naar wat iemand zelf nog kan en hoe diens directe omgeving hierbij kan helpen.

Eigen bijdrage

Gemeenten vragen per 2015 een eigen bijdrage van de burger vragen voor het ontvangen van ondersteuning, zoals huishoudelijke hulp. Deze bijdrage is afhankelijk van het inkomen, leeftijd en het vermogen van de inwoner. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) int de eigen bijdrage. Op de website van het CAK kan je [de eigen bijdrage in jouw situatie](#) berekenen.

Wijkteams

Per gemeente wordt er een sociaal wijkteam aangesteld waar mensen terecht kunnen voor hulpvragen. Iedere gemeente zal deze ondersteuning op diens eigen manier regelen.

Mantelzorgers

Het mantelzorgcompliment is in 2015 niet langer beschikbaar. Het geld wat voorheen beschikbaar stond, gaat nu naar het gemeentefonds. De gemeente wordt nu zelf verantwoordelijk voor de ondersteuning en waardering van mantelzorgers in de regio en zal het mantelzorgcompliment dan ook op een eigen wijze invullen.

Wmo aanvragen

De Wmo is bedoeld voor iedereen die thuis ondersteuning nodig heeft, zodat ze zelfredzaam blijven. De Wmo is er ook voor mensen die hulp nodig hebben om mee te doen (te participeren) in de samenleving. Het inkomen of vermogen speelt geen rol bij het wel of niet toekennen van een Wmo-aanvraag. Wel betaalt iedereen een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage voor ondersteuning die wordt geregeld vanuit de Wmo. Ook het inkomen van de partner telt mee. Mensen die meer verdienen betalen een hogere bijdrage.

1. De eerste stap bij het aanvragen van hulp en ondersteuning is het maken van **melding bij het Wmo loket** van de gemeente. Hiervoor hebben de meeste gemeenten een speciaal meldingsformulier. Na de aanmelding neemt er iemand van de gemeente contact met je op om een afspraak te maken voor een gesprek.

2. Tijdens het gesprek op het gemeentehuis of bij je thuis wordt er door een consulent/deskundige van de gemeente onderzocht waar de problemen in jouw situatie liggen en wat er nodig is om deze problemen op te lossen. Ook wordt er bekeken wat familie en naasten in jouw omgeving voor je kunnen betekenen. Er wordt binnen 10 werkdagen een verslag gemaakt van het gesprek dat je rustig kunt teruglezen.

3. Het gespreksverslag is het uitgangspunt voor de verdere stappen. Hierin staat tevens een voorstel van de gemeente om je te helpen. Dit kan in de vorm van algemene- en maatwerkvoorzieningen:

Algemene voorzieningen	Maatwerkvoorzieningen
Boodschappendienst	Huishoudelijke hulp, zoals opruimen en schoonmaken
Maaltijdservice	Hulpmiddelen, zoals een rolstoel of scootmobiel
Maatschappelijke opvang en meldpunten	Dagbesteding op maat
Ontmoetingsruimten en buurthuizen	Woningaanpassingen, zoals een traplift

4. Het gespreksverslag kun je vervolgens ondertekenen en terugsturen. Dit geldt als aanvraag voor hulp uit de Wmo. De gemeente beslist vervolgens binnen twee weken of je voor bepaalde voorzieningen in aanmerking komt.

5. Bij het aanvragen van hulp en ondersteuning hebben burgers meestal de keuze tussen een persoonsgebonden budget (pgb) of hulp in natura. Met een pgb ontvangt de inwoner een bepaald budget, waarmee hij/zij zelf hulp en/of zorg kan inkopen. Bij zorg in natura krijgt de burger begeleiding en ondersteuning via instellingen en leveranciers waar de gemeente een afspraak mee heeft gemaakt. Een pgb of hulp in natura vanuit de Wmo is aan te vragen via het Wmo-loket van de gemeente. Voor hulp is het ook mogelijk de MEE-organisatie per regio te raadplegen.

Hieronder vind je een schematisch overzicht van de Wmo-aanvraag (bron: rijksoverheid).

Voorbeeld Wmo aanvraag

Rien heeft een scootmobiel nodig om zich nog zonder hulp te verplaatsen. Hij gaat naar het Wmo-loket van zijn gemeente die vervolgens beoordeelt na onderzoek dat Rien inderdaad een scootmobiel nodig heeft. Hij kan zelf kiezen hoe de scootmobiel voor hem geregeld wordt; hij kan er een van de gemeente lenen of hij kan – als hij voldoet aan de voorwaarden – een budget krijgen om er zelf een te huren. Voor de wmo aanvraag is er recht op gratis cliënten ondersteuning. Het hangt van de gemeente af of deze via MEE of op een andere manier geboden wordt. In principe mag de cliënt zelf aangeven welke organisatie of wie deze (voor hem/haar) gratis cliëntenondersteuning gaat geven.

Overgangsregeling

Voor cliënten die op dit moment een AWBZ-indicatie hebben zullen tot 31 december 2015 recht hebben op de zorg die op deze indicatie vermeld staat. De cliënt hoeft in dit geval niet bij de gemeente aan te kloppen voor een Wmo-aanvraag.

Op 1 januari komt de indicatie te vervallen en kan deze opnieuw worden aangevraagd bij bevoegde instanties, zoals het CIZ (langdurige zorg), de zorgverzekeraar (persoonlijke verpleging en verzorging) of het Wmo-loket van de gemeente (huishoudelijke hulp en ondersteuning). Voor mensen die beschermd wonen geldt een afwijkende overgangsregeling.

Beëindiging ondersteuning Wmo

Hulp en ondersteuning vanuit de Wmo wordt in een aantal situaties beëindigd:

- De indicatie is verlopen en wordt niet meer verlengd.
- De hulp/ondersteuning is voortijdig gestopt in overeenstemming met de betrokken partijen.
- De cliënt gaat naar een zorginstelling waarbij hulp en ondersteuning door de Wlz wordt vergoed.
- De hulp/ondersteuning is voortijdig gestopt vanwege externe omstandigheden, bijvoorbeeld verhuizing of overlijden van de cliënt.

Het schrappen van hulp zonder enig onderzoek of motivering mag niet volgens de wet. Op de [website van PerSaldo](#) staat meer informatie over wat u kunt doen als uw hulp wordt stopgezet.

Meer informatie

Voor meer over de Wmo, zoals informatie over procedures, wetgeving en betrokken organisaties, kun je terecht op de [website van regelhulp](#).

Deze pagina is geactualiseerd op: 21 september 2016
